Ο.Λ.Μ.Ε.
Ερμού & Κορνάρου 2
ΤΗΛ: 210 32 30 073 - 32 21 255
www.olme.gr
email: olme@otenet.gr

Αθήνα, 5/11/2026
Α.Π.: 264

Για τα εργασιακά και διδακτικά δικαιώματα των εκπαιδευτικών
Καμία ανοχή στην καταστρατήγηση του ωραρίου και στις παράνομες εντολές

Το τελευταίο διάστημα, το Δ.Σ. της ΟΛΜΕ γίνεται συνεχώς αποδέκτης πληθώρας καταγγελιών για παραβιάσεις του νομοθετικού πλαισίου και προφορικές εντολές που καταστρατηγούν εξόφθαλμα τα εργασιακά δικαιώματα των εκπαιδευτικών. Η επαρκής στελέχωση των σχολείων αποτελεί ευθύνη του ΥΠΑΙΘΑ. Η ευθύνη αυτή δεν μπορεί να μεταφέρεται στους εκπαιδευτικούς με πρόσθετες αναθέσεις χωρίς τις νόμιμες προϋποθέσεις, με αόριστες προφορικές εντολές και με την απαίτηση να βρίσκονται διαρκώς στη διάθεση της διοίκησης.

Η Ομοσπονδία οφείλει να προστατεύσει τον κλάδο, υπενθυμίζοντας και κωδικοποιώντας τις διατάξεις και τις αρχές που κατοχυρώνουν την εργασιακή μας αξιοπρέπεια:

1. Το διδακτικό και το εργασιακό ωράριο είναι διακριτά.

Το **διδακτικό ωράριο** των εκπαιδευτικών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης καθορίζεται από: **α)** την παρ. 13 του άρθρου 14 του ν. 1566/1985, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 της υποπαρ. Θ.2 του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013, και **β)** την παρ. 3 του άρθρου 48 του ν. 2413/1996. Για τους εκπαιδευτικούς κατηγορίας ΠΕ που δεν υπάγονται σε ειδική ρύθμιση ωραρίου, προβλέπεται κλιμάκωση από τις 23 έως τις 18 ώρες, ανάλογα με τα έτη υπηρεσίας.

> *Πάγιο αίτημα της ΟΛΜΕ, με βάση και την απόφαση του 20ού Συνεδρίου, παραμένει η επαναφορά του ωραρίου στα προ του 2013 επίπεδα.*

Το **εργασιακό ωράριο** των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας και της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ρυθμίζεται από την παρ. 8 του άρθρου 13 του ν. 1566/1985, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 2 του άρθρου 101 του ν. 4823/2021, και ανέρχεται κατ' ανώτατο όριο σε 30 ώρες εβδομαδιαίως.

Ώρες διδασκαλίας είναι αυτές κατά τις οποίες παρέχεται διδακτικό έργο εντός της τάξης και δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν τα όρια που ορίζουν οι διατάξεις περί διδακτικού ωραρίου. Το διοικητικό έργο που μπορεί να ανατεθεί στους εκπαιδευτικούς συνδέεται με το γενικότερο εκπαιδευτικό έργο και περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τη συμμετοχή σε εορταστικές, αθλητικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις, την ενημέρωση γονέων και κηδεμόνων, την τήρηση των βιβλίων του σχολείου και την εκτέλεση διοικητικών εργασιών.

Δεν υφίσταται υποχρέωση παραμονής στον χώρο εργασίας από τις 8 π.μ. έως τις 2 μ.μ. εφόσον δεν έχει ανατεθεί στον/στην εκπαιδευτικό συγκεκριμένη εξωδιδακτική εργασία, που του έχει ανατεθεί με σχετική πράξη, δικαιούται να αποχωρήσει από το σχολείο μετά τη λήξη του διδακτικού του/της ωραρίου ή να προσέλθει πριν από την έναρξή του, όταν αυτή δεν συμπίπτει με την έναρξη του ημερήσιου σχολικού προγράμματος.

2. Η «απασχόληση» δεν μπορεί να αποτελεί πρόσχημα για πρόσθετη απλήρωτη διδασκαλία.

Η αντικατάσταση απόντος εκπαιδευτικού και η εν γένει απασχόληση των μαθητών συνιστούν σαφώς παροχή διδακτικού έργου. Συνεπώς, οι συνάδελφοι που έχουν πλήρες διδακτικό ωράριο δεν υποχρεούνται να καλύπτουν κενά. Αν η κάλυψη δεν δηλωθεί επίσημα ως υπερωρία, είναι παράνομη.

Στην ΥΑ Φ.353.1/324/105657/Δ1/2002 (ΦΕΚ Β΄ 1340/2002), με την οποία ορίζονται τα καθήκοντα των διευθυντών/ντριών, αναφέρεται στο άρθρο 29 παρ. 8:

«Φροντίζει να καλύπτονται οι διδακτικές ώρες σε περίπτωση απουσίας εκπαιδευτικών, τροποποιώντας το ημερήσιο πρόγραμμα διδασκαλίας ή αναθέτοντας την κάλυψη του κενού σε διαθέσιμο εκπαιδευτικό».

Επομένως, εάν δεν υπάρχει διαθέσιμος/η εκπαιδευτικός που να μην έχει συμπληρώσει το υποχρεωτικό του/της ωράριο, πρέπει να γίνεται σύμπτυξη του ωρολογίου προγράμματος, ώστε οι μαθητές να αποχωρούν με ασφάλεια. Η νομική ευθύνη για τυχόν ατύχημα κατά τη διάρκεια των «κενών» βαρύνει εξίσου τον/την εκπαιδευτικό και τη Διεύθυνση του σχολείου.

> *Απαιτούμε να σταματήσει κάθε πρακτική που μετατρέπει την έκτακτη αντιμετώπιση μιας απουσίας σε μόνιμο μηχανισμό κάλυψης διδακτικών αναγκών. Τα σχολεία χρειάζονται εκπαιδευτικούς για να διδάσκονται όλα τα μαθήματα, όχι διαρκή ανακατανομή της ευθύνης για τα ακάλυπτα κενά.*
> *Η ασφάλεια των μαθητών αποτελεί αδιαπραγμάτευτη υποχρέωση. Δεν μπορεί, όμως, να χρησιμοποιείται ως μέσο πίεσης για την αποδοχή οποιασδήποτε ανάθεσης χωρίς έλεγχο της νομιμότητάς της.*

3. Οι υπερωρίες δεν αποτελούν λύση στην υποστελέχωση.

Σύμφωνα με το άρθρο 100 παρ. 3 του ν. 4823/2021, η ανάθεση υπερωριακής διδασκαλίας έως πέντε (5) ώρες εβδομαδιαίως μπορεί να γίνει αποκλειστικά και μόνο εφόσον οι συνάδελφοι της ίδιας ειδικότητας στο σχολείο καλύπτουν πλήρως το ωράριό τους και δεν υπάρχουν πλεονάσματα ωρών σε σχολικές μονάδες της ίδιας ή όμορης ομάδας.

Κάθε ανάθεση πρέπει να γίνεται από το αρμόδιο όργανο, με τήρηση των νόμιμων προϋποθέσεων και της προβλεπόμενης διαδικασίας. Η προφορική εντολή «κάνε την ώρα και θα τακτοποιηθεί» δεν υποκαθιστά την πράξη ανάθεσης και τις αναγκαίες πιστώσεις.

Στους εκπαιδευτικούς που έχουν μειωμένο ωράριο λόγω θέσης ευθύνης — διευθυντές/ντριες και υποδιευθυντές/ντριες— ή συνδικαλιστικής ιδιότητας δεν πρέπει να ανατίθενται υπερωρίες, ώστε να μπορούν να ανταποκρίνονται στο έργο τους, παρά μόνο σε περιπτώσεις εξαιρετικής δυσκολίας κάλυψης των αναγκών.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την εγκύκλιο Δ2/2884/30.03.1998 του ΥΠΕΠΘ, η οποία αφορά τις υπερωρίες διευθυντών/ντριών, υποδιευθυντών/ντριών και λοιπών στελεχών σχολείων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, στους εκπαιδευτικούς αυτούς μπορούν να ανατίθενται ώρες υπερωριακής διδασκαλίας μόνο όταν είναι αδύνατη ή, εν πάσει περιπτώσει, εξαιρετικά δύσκολη η κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών με άλλο τρόπο, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 16 του άρθρου 14 του ν. 1566/1985. Η εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών εναπόκειται στο οικείο ΠΥΣΔΕ. Οι κατηγορίες των στελεχών εκπαίδευσης αναφέρονται στο άρθρο 30 του ν. 4823/2021.

> *Καλούμε τους/τις συναδέλφους/-ισσες στους οποίους ανατίθεται υπερωριακή διδασκαλία να ζητούν έγγραφη βεβαίωση για τη συνδρομή των παραπάνω προϋποθέσεων.*
> *Παράλληλα, ενημερώνουμε όσες και όσους δεν επιθυμούν να αναλάβουν υπερωριακή απασχόληση ότι* ***μπορούν να ασκήσουν το δικαίωμα συμμετοχής στις πανελλαδικές, κυλιόμενες, μονόωρες στάσεις εργασίας που προκηρύσσει κάθε μήνα η ΟΛΜΕ.***
> *Καλούμε τους συναδέλφους και τις συναδέλφισσες να ενημερώνουν την ΕΛΜΕ τους για αναθέσεις που παραβιάζουν το ωράριο ή παρακάμπτουν τις προβλεπόμενες διαδικασίες.*
> *Η δυνατότητα ανάθεσης υπερωριακής διδασκαλίας δεν απαλλάσσει το ΥΠΑΙΘΑ από την υποχρέωση να στελεχώνει τα σχολεία. Διεκδικούμε κάλυψη των αναγκών με προσλήψεις και αντιτασσόμαστε στη μετατροπή της υπερωρίας σε πάγιο τρόπο λειτουργίας του δημόσιου σχολείου. Απαιτούμε την έγκαιρη καταβολή της νόμιμης αποζημίωσης για κάθε νόμιμα ανατεθειμένη υπερωριακή διδασκαλία.*

4. Οι συνεδριάσεις του Συλλόγου Διδασκόντων-Διδασκουσών δεν δικαιολογούν απεριόριστη επέκταση της εργασίας.

Σύμφωνα με το άρθρο 11 κεφάλαιο ΣΤ΄ παρ. 2 του ν. 1566/1985, οι συνεδριάσεις του Συλλόγου Διδασκόντων πραγματοποιούνται μέσα στο ωράριο εργασίας και εκτός των ωρών διδασκαλίας των μαθημάτων. Καμία συνεδρίαση δεν μπορεί να πραγματοποιείται εκτός εργασιακού ωραρίου ή σε αργίες. Την ημέρα της συνεδρίασης επιβάλλεται σύμπτυξη του διδακτικού ωραρίου, προκειμένου να εξασφαλιστεί ο απαιτούμενος χρόνος.

> *Απαιτούμε έγκαιρο προγραμματισμό, σαφή ημερήσια διάταξη και ουσιαστική συνεκτίμηση των υποχρεώσεων των εκπαιδευτικών που υπηρετούν σε περισσότερα σχολεία. Η λειτουργία του Συλλόγου Διδασκόντων πρέπει να διασφαλίζει την ουσιαστική συλλογική συζήτηση και να σέβεται τον χρόνο εργασίας των συναδέλφων.*

5. Οι προβλεπόμενες μειώσεις του διδακτικού ωραρίου πρέπει να εφαρμόζονται εγκαίρως.

Η μείωση του ωραρίου λόγω συμπλήρωσης του απαιτούμενου χρόνου υπηρεσίας αποτελεί δικαίωμα. Στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση εφαρμόζεται με τη συμπλήρωση του αντίστοιχου χρόνου, ακόμη και κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους, σύμφωνα και με τις διευκρινίσεις της εγκυκλίου 141076/Ε3/4.11.2021.

> *Απαιτούμε την έγκαιρη προσαρμογή των προγραμμάτων. Οι ελλείψεις προσωπικού δεν αποτελούν λόγο αναβολής της εφαρμογής της μείωσης ούτε δικαιολογούν τη συνέχιση πρόσθετης διδασκαλίας χωρίς την προβλεπόμενη διαδικασία.*

6. Η διάθεση σε άλλη βαθμίδα δεν επιτρέπει αυθαίρετη μεταβολή του ωραρίου.

Για τους/τις εκπαιδευτικούς της Δευτεροβάθμιας που διατίθενται στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, το εφαρμοζόμενο ωράριο κρίνεται από το είδος και τη νομική βάση της διοικητικής πράξης.

Τα έγγραφα 183422/Δ2/2.12.2013 και 157163/Ε3/21.9.2018 προβλέπουν ότι οι εκπαιδευτικοί της Δευτεροβάθμιας που μετατάσσονται ή αποσπώνται στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση με αίτησή τους ακολουθούν το ωράριο της Πρωτοβάθμιας. Αντιθέτως, όσοι διατίθενται, είτε για συμπλήρωση ωραρίου είτε εξ ολοκλήρου, για την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών ακολουθούν το ωράριο της Δευτεροβάθμιας.

7. Η υπηρεσία σε περισσότερα σχολεία δεν σημαίνει πολλαπλασιασμό των εξωδιδακτικών αναθέσεων.

Σύμφωνα με την περ. 5 της παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 4203/2013: «Η εξάντληση των ωρών του υποχρεωτικού διδακτικού ωραρίου των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Δημόσιας Εκπαίδευσης πραγματοποιείται σε μια (1) έως και πέντε (5) όμορες σχολικές μονάδες, με απόφαση του οικείου Διευθυντή Εκπαίδευσης που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου».

Οι εκπαιδευτικοί που διατίθενται σε περισσότερες από μια σχολικές μονάδες αναλαμβάνουν, εξωδιδακτικές εργασίες αυστηρά και μόνο σε **ένα σχολείο**, ύστερα από συνεννόηση μεταξύ των διευθυντών/ντριών των σχολικών μονάδων στις οποίες υπηρετούν.

Στην παρ. 7 της εγκυκλίου Φ12/935/Γ1/1212/06.09.1996 αναφέρεται: «Σε περίπτωση διάθεσης των εκπαιδευτικών ειδικοτήτων σε περισσότερα του ενός σχολεία λαμβάνεται μέριμνα να μη διδάσκουν την ίδια μέρα σε σχολεία με διαφορετικό ωράριο λειτουργίας (να μη διδάσκουν πρωί και απόγευμα την ίδια ημέρα) εκτός αν οι ίδιοι το επιθυμούν».

> *Απαιτούμε συντονισμό των σχολικών μονάδων και προγράμματα που λαμβάνουν υπόψη τις αποστάσεις και τον πραγματικό χρόνο μετακίνησης. Δεν είναι αποδεκτό να επιβάλλονται επικαλυπτόμενες υποχρεώσεις ή μετακινήσεις που δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν στον διαθέσιμο χρόνο.*

Καλούμε τις Διευθύνσεις των σχολείων να τηρούν απαρέγκλιτα το θεσμικό πλαίσιο και να μην υποκύπτουν σε παράνομες άνωθεν εντολές, διασφαλίζοντας τα εργασιακά μας δικαιώματα και το πνεύμα συνεργασίας μέσα στα σχολεία μας.

Για το ΔΣ της ΟΛΜΕ

Ο Πρόεδρος
Ανδρέας Καργόπουλος

Η Γενική Γραμματέας
Φανή Πύρζα